

С. І. Киреев

Економіка змішана

ЕКОНОМІКА ЗМІШАНА – економічна система, у якій інформацію передають переважно у спонтанному порядку або за допомогою цінових сигналів, а більшість обмежених ресурсів (зокрема капітал) знаходиться у приватних власників. Моделі Е. з. розробляли виключно економісти країн Заходу на методол. засадах філос. плюралізму. Окремі положення теорії Е. з. висунув наприкінці 19 ст. нім. економіст А. Ваґнер, однак цілісне тлумачення запропонував у 1920-х рр. його співвітчизник В. Зомбарт – автор теорії т. зв. соц. плюралізму, згідно з якою розвиток суспільства відбувається не шляхом зміни госп. систем, а через співіснування певних систем, причому кожен новий устрій, що виникає, не витісняє попередній, а приєднується до нього. Згодом виникли різноманітні варіанти теорії Е. з., зокрема сучасні економісти тлумачать її передусім як подвійну (або двосекторну), у якій частину товарів і послуг виробляє держава, а ін. частину – приватні підприємці.

Окрім того, в ній поєднані монополія та конкуренція, ринок і план, завдяки чому Е. з. посідає проміжне місце між адм.-команд. та цілком конкурент. економіками. Така суміш приват. і держ. контролю притаманна більшості промислово розвинених країн. Наведене розуміння Е. з. відображене у відповід. теорії П. Самуельсона та теорії нового індустр. суспільства Дж.-К. Гелбрейта (обидва – США). Теор. здобутки цих економістів могли б стати підґрунтям для виважених концепцій переходу від планової до ринк. економіки, що дало б змогу уникнути катастроф. наслідків ринк. трансформації майже в усіх країнах, утворених після розпаду СРСР. Однак фактично мала місце т. зв. шокова терапія, здійснена за рецептами ринк. фундаменталізму. Реалізов. у такий спосіб в Україні курс радикал. ринк. реформ призвів до падіння нац. економіки на 3/5 порівняно з 1990, а його наслідки не подолані донині.

Рекомендована література

1. Киреев С. И. Плюралистическая экономика. 1992;
2. Трансформація моделі економіки України (ідеологія, протиріччя, перспективи). 1999 (обидві – Київ).

Бібліографічний опис:

Економіка змішана / С. І. Киреєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-18729>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).